

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 179 (XXIII) — Nr. 232

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 4 aprilie 2011

SUMAR

	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 13 din 18 ianuarie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 39 alin. (1) și (5) și art. 55 alin. (1) lit. b) din Legea administrației publice locale nr. 215/2001	2–4
Decizia nr. 19 din 18 ianuarie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 lit. a), art. 4 alin. (3) și art. 7—11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității	4–6
Decizia nr. 39 din 20 ianuarie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor și ale art. 118 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice	6–8
Decizia nr. 143 din 8 februarie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 23 din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989	9–10
Decizia nr. 144 din 8 februarie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (2) din titlul X „Circulația juridică a terenurilor” al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente	10–11
Decizia nr. 148 din 8 februarie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 24 alin. (2) din Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997	12–13
Decizia nr. 153 din 8 februarie 2011 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 48 din Legea fondului funciar nr. 18/1991 și ale art. 5 din Legea nr. 312/2005 privind dobândirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor de către cetățenii străini și apatrizi, precum și de către persoanele juridice străine	13–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 13**

din 18 ianuarie 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 39 alin. (1) și (5) și art. 55 alin. (1) lit. b) din Legea administrației publice locale nr. 215/2001

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Carmen-Cătălina Gliga.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 39 alin. (1) și (5) și art. 55 alin. (1) lit. b) din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, excepție ridicată de Consiliul Local al Orașului Popești-Leordeni în Dosarul nr. 9.362/3/2010 al Tribunalului București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 17 mai 2010, pronunțată în Dosarul nr. 9.362/3/2010, **Tribunalul București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 39 alin. (1) și (5) și art. 55 alin. (1) lit. b) din Legea administrației publice locale nr. 215/2001.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de pârâțul Consiliul Local al Orașului Popești-Leordeni într-o cauză având ca obiect soluționarea cererii de dizolvare de drept introdusă de primarul orașului.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 120 alin. (1) și ale art. 121 alin. (2). În acest sens, arată că se încalcă principiul autonomiei locale și principiul potrivit căruia între autoritatea deliberativă a autonomiei locale (consiliul local) și autoritatea executivă în plan local (primarul) nu există raporturi de subordonare, principiu instituit prin legea-cadru a administrației publice locale [art. 6 alin. (2)], dar consfințit și la nivel constituțional.

Dispozițiile art. 55 alin. (1) lit. b) creează instituției primarului posibilitatea de a obține dizolvarea de drept a consiliului local (autoritate locală autonomă) pe care nu îl agreează din diferite motive, prin înscrierea pe ordinea de zi de către primar a unor proiecte de hotărâri care nu pot fi adoptate la momentul respectiv. Practic, prin dispozițiile de lege criticate s-a dat posibilitatea primarului de a decide cu privire la funcționarea sau dizolvarea consiliului local, constituindu-se, în mod indirect, un instrument de control abuziv al unei autorități locale (instituția

primarului) asupra altei autorități locale (consiliul local), control nejustificat de normele legale sau constituționale.

Mai arată că primarul, care are atribuția de a convoca ședințele ordinare, oricând ar putea să obțină dizolvarea de drept a consiliului local prin înscrierea pe ordinea de zi a unor proiecte de hotărâri care, la momentul respectiv, nu servesc interesului preeminent al publicului sau care sunt contrare principiilor care guvernează activitatea administrației publice locale. În aceste condiții, este evident că se va crea premisa care va atrage dizolvarea consiliului local, respectiv neadoptarea de către acesta în 3 ședințe consecutive a proiectelor de hotărâri înscrise pe ordinea de zi de către primar.

Autonomia locală — definită de către literatura de specialitate ca aptitudinea legală a autorităților autonome de a decide, în mod independent și sub propria răspundere, în limitele legii, asupra problemelor colectivităților teritoriale în care funcționează — exclude implicarea altor autorități în luarea deciziilor conform plenitudinii de competență. Or, în speță, dreptul consiliului local de a acționa în mod independent este afectat, întrucât, sub presiunea posibilității dizolvării de drept, acesta este constrâns de a adopta proiecte de hotărâri introduse de primar pe ordinea de zi care, poate, nu sunt în acord cu interesele publice locale. Prin urmare, se arogă instituției primarului prerogativele unui organ ierarhic superior consiliului local.

De asemenea, prin aplicarea dispozițiilor de lege criticate se realizează, în mod indirect, inclusiv încălcarea principiului eligibilității. Având în vedere că primarul oricând poate determina dizolvarea consiliului local, ai cărui consilieri sunt aleși prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, finalitatea principiului constituțional al eligibilității este în mod inevitabil afectată, întrucât permite unei autorități publice să lipsească de efecte alegerile locale desfășurate în acord cu dispozițiile constituționale.

Tribunalul București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece dizolvarea consiliului local intervine ca o consecință a neadoptării unei hotărâri în 3 ședințe ordinare consecutive, motivul fiind fondat pe nefuncționalitatea autorității publice deliberative, însă o hotărâre poate presupune aprobarea propunerii primarului, concretizată în proiectul de hotărâre înscris pe ordinea de zi sau respingerea propunerii primarului. Prin urmare, pe de-o parte, este recunoscută competența consiliului local de a aproba sau respinge orice proiect de hotărâre, promovat de autoritatea publică executivă, iar, pe de altă parte, nu se încalcă principiul prevăzut de art. 121 alin. (2) din Constituție.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale, întrucât reglementează una din modalitățile de dizolvare de drept a consiliului local, legiuitorul

sanționând astfel lipsa de funcționare a acestuia, dacă în decurs de 3 ședințe ordinare consecutive nu a adoptat nicio hotărâre. Sesizarea de către primar a instanței de contencios administrativ pentru dizolvarea de drept ca urmare a nefuncționării autorității deliberative nu încalcă principiul autonomiei locale, deoarece consiliile locale și primarii funcționează în condițiile legii. În plus, autonomia locală nu poate fi interpretată ca reprezentând suveranitate și independența colectivităților locale, deoarece acestea nu sunt în afara statului, a legilor adoptate de Parlament. Totodată, activitatea consiliilor locale trebuie să se circumscrie regulilor pe care legiuitorul le-a edictat în vederea creării cadrului legal de funcționare a acestora. Invocă în acest sens deciziile Curții Constituționale nr. 252/2010 și nr. 1.567/2009 referitoare la principiul autonomiei locale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 39 alin. (1) și (5) și art. 55 alin. (1) lit. b) din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 123 din 20 februarie 2007, având următorul cuprins:

— Art. 39 alin. (1) și (5): „(1) *Consiliul local se întrunește în ședințe ordinare, lunar, la convocarea primarului. [...]*

(5) *În invitația la ședință se vor preciza data, ora, locul desfășurării și ordinea de zi a acesteia.*”;

— Art. 55 alin. (1) lit. b): „(1) *Consiliul local se dizolvă de drept sau prin referendum local. Consiliul local se dizolvă de drept: [...]*

b) în cazul în care nu a adoptat în 3 ședințe ordinare consecutive nicio hotărâre.”

Autorul excepției de neconstituționalitate consideră că prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 120 alin. (1) privind principiile descentralizării, autonomiei locale și deconcentrării serviciilor publice și ale art. 121 alin. (2) potrivit cărora „*Consiliile locale și primarii funcționează, în condițiile legii, ca autorități administrative autonome și rezolvă treburile publice din comune și din orașe.*”

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, prin Decizia nr. 252 din 16 martie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 349 din 27 mai 2010, a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 55 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 215/2001 — raportată la prevederile constituționale cuprinse în art. 21 referitor la accesul liber la justiție, art. 37 referitor la dreptul de a fi ales, art. 57 privind exercitarea cu bună-credință a drepturilor și libertăților și art. 121 referitor la autoritățile comunale și orașenești prin care se realizează autonomia locală.

Cu acel prilej, Curtea a reținut că „textul de lege care enumeră condițiile în care consiliile locale se dizolvă de drept reprezintă o concretizare a dispozițiilor art. 121 alin. (2) din Constituție, potrivit cărora consiliile locale și primarii funcționează, în condițiile legii, ca autorități administrative autonome și rezolvă treburile publice din comune și din orașe. De aceea, activitatea consiliilor locale trebuie să se circumscrie

regulilor pe care legiuitorul le-a edictat în vederea creării cadrului legal de funcționare a acestora”. Totodată, Curtea a constatat că „principiul autonomiei locale, consacrat la nivel constituțional prin dispozițiile art. 120 alin. (1), nu justifică existența unei autonomii de decizie în afara acestui cadru legal, a cărui respectare este obligatorie”.

Întrucât criticile de neconstituționalitate din prezenta cauză privesc, parțial, aceleași aspecte și având în vedere că nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale, soluția și considerentele deciziei menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

Cu privire la celelalte critici de neconstituționalitate, Curtea constată că și acestea sunt neîntemeiate, deoarece dizolvarea de drept a consiliului local are loc, în cazul prevăzut de art. 55 alin. (1) lit. b) din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, atunci când acesta nu a adoptat în 3 ședințe ordinare consecutive nicio hotărâre, indiferent că aceasta ar fi de aprobare a propunerii primarului sau de respingere a propunerii acestuia. Potrivit art. 45 alin. (1) din Legea nr. 215/2001, în exercitarea atribuțiilor ce îi revin, consiliul local adoptă hotărâri. Or, din moment ce sancțiunea dizolvării de drept intervine atunci când nu se adoptă nicio hotărâre — indiferent care ar fi aceasta — în 3 ședințe ordinare consecutive, în mod eronat se susține în motivarea excepției de neconstituționalitate că primarul poate controla dizolvarea consiliului local, prin faptul că poate face numai propuneri nerealiste care nu pot fi aprobate de către consiliul local. Pe de altă parte, în conformitate cu art. 45 alin. (6) din aceeași lege, proiectele de hotărâri pot fi propuse de consilieri locali, de primar, viceprimar sau de cetățeni. Prin urmare, înșiși consilierii locali pot propune proiecte de hotărâri pe care să le poată adopta ulterior consiliul local.

Rățiunea legiuitorului atunci când a prevăzut acest caz de dizolvare de drept a fost aceea că, ținând cont de faptul că în 3 ședințe consecutive consiliul local nu a reușit să adopte nicio hotărâre, era necesară instituirea unei sancțiuni pentru neîndeplinirea rolului constituțional al acestei autorități administrative autonome, și anume acela de a rezolva „*treburile publice din comune și din orașe*”, așa cum prevede art. 121 alin. (2) din Legea fundamentală. În același sens, s-a prevăzut în Legea nr. 215/2001 că prezența consilierilor locali la ședințe este obligatorie și că ședințele consiliului local sunt publice.

În consecință, nu se poate susține că prin instituirea unui caz de dizolvare de drept a consiliului local pentru neîndeplinirea atribuțiilor ce îi revin primarul ar avea prerogativele unui organ ierarhic superior consiliului local.

Referitor la pretinsa încălcare a principiului eligibilității prin faptul că, astfel cum susține autorul excepției de neconstituționalitate, primarul — autoritate executivă — poate oricând determina dizolvarea consiliului local — autoritate deliberativă —, ai cărui consilieri sunt aleși prin vot universal, egal, direct, secret și liber exprimat, Curtea constată că nici această susținere nu este întemeiată, deoarece sancțiunea dizolvării de drept a consiliului local intervine pentru neîndeplinirea unor atribuțiilor legale și, mai mult, chiar constituționale, această autoritate administrativă autonomă — consiliul local — trebuind să acționeze în numele și în interesul colectivităților locale pe care le reprezintă. Astfel, potrivit art. 51 alin. (1) din Legea nr. 215/2001, în exercitarea mandatului, consilierii locali sunt în serviciul colectivității locale. Or, prin neadoptarea vreunei hotărâri în 3 ședințe ordinare consecutive, nu se mai pot realiza atribuțiile de soluționare și de gestionare, în numele și în interesul colectivităților locale pe care le reprezintă, ale treburilor publice.

În final, Curtea reține, referitor la criticile privind eventualele abuzuri în exercitarea funcției de primar, că, potrivit art. 55 alin. (2) din Legea nr. 215/2001, instanța de contencios administrativ — fiind sesizată cu privire la cazurile de dizolvare de drept de orice persoană interesată — analizează situația de fapt și se pronunță cu privire la dizolvarea consiliului local.

Cu privire la art. 39 alin. (1) și (5) din Legea nr. 215/2001, Curtea reține că acestea reglementează probleme procedurale privind convocarea de către primar a consiliului local în ședințe ordinare, lunar, și elementele pe care trebuie să le conțină invitația la ședință, fără a contraveni în vreun fel dispozițiilor art. 121 din Legea fundamentală.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 39 alin. (1) și (5) și art. 55 alin. (1) lit. b) din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, excepție ridicată de Consiliul Local al Orașului Popești-Leordeni în Dosarul nr. 9.362/3/2010 al Tribunalului București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 18 ianuarie 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,

Ioana Marilena Chiorean

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 19

din 18 ianuarie 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 lit. a), art. 4 alin. (3) și art. 7—11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Carmen-Cătălina Gliga.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a art. 2 lit. a), art. 4 alin. (3) și art. 7—11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, excepție ridicată de Octavian Stoenescu în Dosarul nr. 1.489/2/2009 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal răspunde avocatul autorului excepției de neconstituționalitate, Carmen Zăbrăuțanu, cu delegație de substituie pentru avocatul Adrian Cristea, cu împuternicire avocațială la dosar, și consilierul juridic Mihaela Jugaru, pentru Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, cu delegație la dosar.

Procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Cauza este în stare de judecată. Președintele Curții acordă cuvântul avocatului autorului excepției de neconstituționalitate, care solicită admiterea acesteia, având în vedere că dispozițiile

criticate reiau dispoziții declarate neconstituționale prin Decizia Curții Constituționale nr. 51/2008.

Consilierul juridic al Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității solicită respingerea excepției de neconstituționalitate având în vedere jurisprudența recentă a Curții Constituționale.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate, invocând în acest sens jurisprudența Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 12 mai 2010, pronunțată în Dosarul nr. 1.489/2/2009, **Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 2 lit. a), art. 4 alin. (3) și art. 7—11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de recurentul Octavian Stoenescu într-o cauză având ca obiect soluționarea recursului declarat împotriva Sentinței civile nr. 2.125 din 20 mai 2009, pronunțată de Curtea de Apel București, prin care a fost admisă acțiunea formulată de Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității și s-a constatat calitatea de lucrător al Securității.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că prevederile de lege criticate sunt neconstituționale, deoarece, în jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a criticat și a condamnat prevederi de lege similare ale altor țări est-europene, constatând că atragerea disprețului public, alături de interdicția ocupării unor funcții publice, se încadrează în domeniul încălcării dreptului la viață privată, consfințit de art. 8 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și de art. 14 din Declarația Universală a Drepturilor Omului.

De asemenea, arată că prevederile de lege criticate sunt neconstituționale, deoarece transformă Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității într-o instanță extraordinară, cu rol privilegiat, fiind unicul depozitar și gestionar al Arhivei fostei Securități.

În final, invocă nerespectarea de către prevederile de lege criticate a Deciziei Curții Constituționale nr. 51/2008.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția contencios administrativ și fiscal consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece dispozițiile de lege criticate nu sunt de natură a încălca dreptul la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil, ci constituie o garanție a aplicării principiului prevăzut de art. 21 alin. (3) din Constituție și de art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, procedura de judecată respectând principiile fundamentale privind oralitatea, contradictorialitatea, publicitatea și dreptul la apărare, părțile având deopotrivă posibilitatea de a uza de garanțiile prevăzute de legea procesuală civilă pentru a-și susține poziția asupra problemelor de fapt și de drept.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părților prezente, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 2 lit. a), art. 4 alin. (3) și art. 7—11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 182 din 10 martie 2008, astfel cum acestea au fost modificate prin Legea nr. 293/2008 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, lege publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 800 din 28 noiembrie 2008.

Textele de lege criticate reglementează structurile abilitate din cadrul Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității să efectueze acțiunile de verificare, atribuțiile Consiliului, căile de atac împotriva adevărilor eliberate în urma notelor de constatare și condițiile în care se poate exercita acțiunea în constatarea calității de lucrător al Securității sau de colaborator al acesteia.

Autorul excepției de neconstituționalitate consideră că prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale

ale art. 1, 4, 11, 15, 16, 20, 21, 24, 26, 37, 41, 53, 58, 124, 126, 131 și 132, precum și celor ale art. 6, 8, 9 și 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. De asemenea, susține că se încalcă și prevederile Rezoluției 1.096/1996 a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că asupra prevederilor de lege criticate s-a pronunțat în numeroase cauze, constatând constituționalitatea acestora.

Astfel, prin Decizia nr. 1.502 din 10 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 795 din 20 noiembrie 2009, Curtea a reținut că ordonanța de urgență criticată operează, pe de o parte, o modificare substanțială a regimului juridic aplicabil persoanelor constatate ca fiind lucrătoare sau colaboratoare ale Securității față de Legea nr. 187/1999 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea poliției politice comuniste, declarată neconstituțională prin Decizia Curții Constituționale nr. 51 din 31 ianuarie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 95 din 6 februarie 2008, iar, pe de altă parte, o reconfigurare a Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității, ca autoritate administrativă autonomă, lipsită de atribuții jurisdicționale, ale cărei acte sunt supuse controlului instanțelor de judecată.

Totodată, prin Decizia nr. 1.311 din 14 octombrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 760 din 15 noiembrie 2010, Curtea a respins excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor criticate din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 ca neîntemeiată, reținând că, în condițiile în care acțiunea în constatarea calității de lucrător al Securității este introdusă la o instanță de judecată, a cărei hotărâre poate fi atacată cu recurs, dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 nu sunt de natură a încălca dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare și nici celelalte drepturi și libertăți fundamentale invocate, părțile având, deopotrivă, posibilitatea de a uza de garanțiile prevăzute de legea procesuală civilă pentru a-și susține poziția asupra problemelor de fapt și de drept.

Prin Decizia nr. 1.512 din 17 noiembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 21 din 12 ianuarie 2010, Curtea a constatat că nu este întemeiată nici critica referitoare la pretinsa nerespectare a principiului egalității în drepturi, deoarece art. 11 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 nu instituie niciun privilegiu sau nicio discriminare pe criterii arbitrare, fiind aplicabil tuturor persoanelor aflate în ipoteza normei.

Prin aceeași decizie, Curtea a mai reținut că prevederile art. 2 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008, stabilind elementele care trebuie întrunite pentru ca o persoană să fie calificată lucrător al Securității, nu încalcă principiul constituțional al neretroactivității legii civile, de vreme ce efectele atribuirii unei astfel de calități se produc numai pentru viitor, din momentul intrării în vigoare a reglementării legale. Totodată, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 urmărește deconspirarea prin consemnarea publică a persoanelor care au participat la activitatea de poliție politică comunistă, fără să promoveze răspunderea juridică și politică a acestora și fără să creeze premisele unei forme de răspundere morală și juridică colectivă, pentru simpla participare la activitatea serviciilor de informații, în condițiile lipsei de vinovăție și a vreunei încălcări a drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Întrucât criticile de neconstituționalitate din prezenta cauză privesc în esență aceleași aspecte și având în vedere că nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea jurisprudenței Curții Constituționale, considerentele și soluțiile deciziilor menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

În final, Curtea reține, pe de o parte, că dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 24/2008 nu contravin nici celorlalte prevederi invocate din Constituție și din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale,

iar, pe de altă parte, că prevederile constituționale ale art. 41 privind munca și protecția socială a muncii, ale art. 131 referitoare la rolul Ministerului Public și ale art. 132 privind statutul procurorilor nu au relevanță în cauza de față.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a art. 2 lit. a), art. 4 alin. (3) și art. 7—11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, excepție ridicată de Octavian Stoenescu în Dosarul nr. 1.489/2/2009 al Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 18 ianuarie 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,

Ioana Marilena Chiorean

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 39

din 20 ianuarie 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor și ale art. 118 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Oana Cristina Puică	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Carmen-Cătălina Gliga.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor și ale art. 118 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, excepție ridicată de Marius-Emanuel Busuioc în Dosarul nr. 2.094/303/2009 al Tribunalului București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal, de Viorel Ciolacu în Dosarul nr. 2.765/338/2009 al Tribunalului Brașov — Secția comercială și de contencios administrativ și de Bogdan-Mihai Sonohat în Dosarul nr. 3.992/330/2009 al Judecătoriei Urziceni.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 1.255D/2010, nr. 1.407D/2010 și nr. 1.567D/2010, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

Reprezentantul Ministerului Public nu se opune conexării dosarelor.

Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 1.407D/2010 și nr. 1.567D/2010 la Dosarul nr. 1.255D/2010, care este primul înregistrat.

Cauza este în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, invocând în acest sens jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

Prin Încheierea din 21 ianuarie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 2.094/303/2009, **Tribunalul București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor.**

Excepția a fost ridicată de Marius-Emanuel Busuioc cu ocazia soluționării recursului într-o cauză având ca obiect o plângere contravențională.

Prin Încheierea din 30 aprilie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 2.765/338/2009, **Tribunalul Brașov — Secția comercială și de contencios administrativ a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor.**

Excepția a fost ridicată de Viorel Ciolacu cu ocazia soluționării recursului formulat într-o cauză având ca obiect o plângere contravențională.

Prin Încheierea din 17 decembrie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 3.992/330/2009, **Judecătoria Urziceni a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor și ale art. 118 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice.**

Excepția a fost ridicată de Bogdan-Mihai Sonohat cu ocazia soluționării unei plângeri contravenționale.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că prevederile art. 32 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 și ale art. 118 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, care stabilesc competența teritorială a judecătoriei în circumscripția căreia a fost săvârșită fapta în vederea soluționării plângerii împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției, încalcă principiul separației și echilibrului puterilor în stat și obligația respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, egalitatea în drepturi, accesul liber la justiție, dreptul la un proces echitabil, prezumția de nevinovăție, condițiile și limitele restrângerii exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți, precum și dispozițiile constituționale privind reglementarea prin lege organică a contenciosului administrativ și a organizării și funcționării Consiliului Superior al Magistraturii, a instanțelor judecătorești, a Ministerului Public și a Curții de Conturi. Astfel, consideră că stabilirea instanței pe criteriul locului săvârșirii faptei determină o inegalitate de mijloace între simplii cetățeni și autoritățile publice, prin crearea unui obstacol considerabil pentru petenții care nu locuiesc în raza teritorială a judecătoriei în a cărei circumscripție a fost săvârșită contravenția, care sunt expuși la efectuarea unor cheltuieli nerezonabile legate de deplasarea la instanță, și, totodată, prelungește nejustificat durata procesului, petenții fiind nevoiți să solicite amânări pentru a-și asigura apărarea. Mai arată că locul săvârșirii faptei, de care depinde stabilirea instanței competente, poate fi indicat greșit în procesul-verbal de constatare a contravenției, cu sau fără intenție. De asemenea, consideră că dispozițiile de lege criticate se abat de la principiul care guvernează legislația contenciosului administrativ privind posibilitatea alegerii instanței competente de către persoana contestatoare și contravin și prevederilor art. 12 din Codul de procedură civilă, care dau posibilitatea reclamantului să aleagă între mai multe instanțe deopotrivă competente. Totodată, autorul excepției Viorel Ciolacu susține că utilizarea sintagmei „*în a cărei circumscripție a fost săvârșită contravenția*” instituie o prezumție de vinovăție în sarcina persoanei care formulează plângere contravențională, aceasta recunoscând implicit săvârșirea faptei imputate.

Tribunalul București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal și Tribunalul Brașov — Secția comercială și de contencios administrativ apreciază ca fiind

neîntemeiate criticile de neconstituționalitate aduse dispozițiilor art. 32 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001.

Judecătoria Urziceni consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece art. 32 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 și art. 118 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 nu aduc nicio atingere prevederilor invocate din Legea fundamentală.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 32 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 410 din 25 iulie 2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 268 din 22 aprilie 2002, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 118 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 670 din 3 august 2006, modificate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 69/2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 443 din 29 iunie 2007, dispoziții care au următorul cuprins:

— Art. 32 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001: „*Plângerea împreună cu dosarul cauzei se trimit de îndată judecătoriei în a cărei circumscripție a fost săvârșită contravenția.*”;

— Art. 118 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002: „*Împotriva procesului-verbal de constatare a contravențiilor se poate depune plângere, în termen de 15 zile de la comunicare, la judecătoria în a cărei rază de competență a fost constatată fapta.*”

În susținerea neconstituționalității acestor prevederi de lege, autorii excepției invocă încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (4) și (5) cu privire la principiul separației și echilibrului puterilor în stat și la obligația respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, ale art. 16 alin. (1) referitoare la egalitatea în drepturi, ale art. 21 alin. (1), (2) și (3) privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, ale art. 23 alin. (11) referitoare la prezumția de nevinovăție, ale art. 53 referitoare la condițiile și limitele restrângerii exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și ale art. 73 pct. 3 lit. k) și l) privind reglementarea prin lege organică a contenciosului administrativ și a organizării și funcționării Consiliului Superior al Magistraturii, a instanțelor judecătorești, a Ministerului Public și a Curții de Conturi.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art. 32 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 și ale art. 118 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 au mai fost supuse controlului instanței de contencios constituțional prin raportare la aceleași prevederi din Legea fundamentală invocate și în prezenta cauză și față de critici similare.

Astfel, prin Decizia nr. 813 din 27 septembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 705 din 18 octombrie 2007, Decizia nr. 464 din 22 aprilie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 378 din 19 mai 2008, și Decizia nr. 528 din 9 aprilie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 334 din 20 mai 2009, Curtea a respins ca neîntemeiate criticile de neconstituționalitate, statuând că aceste dispoziții de lege, care instituie norme de procedură privind soluționarea plângerii formulate împotriva procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției, și anume instanța competentă să soluționeze plângerea, nu încalcă egalitatea în drepturi, liberul acces la justiție și dreptul la un proces echitabil, întrucât, prin reglementarea criticată, legiuitorul nu a înțeles să limiteze controlul judecătoresc al actelor administrative ale autorităților publice, ci să asigure un climat de ordine, indispensabil exercitării în condiții optime a acestor drepturi constituționale, prin asigurarea administrării cu celeritate a probelor strânse de lucrătorii poliției rutiere. În plus, această modalitate de reglementare reprezintă opțiunea legiuitorului, fiind în conformitate cu dispozițiile art. 126 alin. (2) din Constituție cu privire la competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată.

De asemenea, prin Decizia nr. 1.128 din 27 noiembrie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 872 din 20 decembrie 2007, și prin Decizia nr. 81 din 8 februarie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 160 din 7 martie 2007, Curtea Constituțională a statuat că art. 32 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 reprezintă o aplicare a principiului *specialia generalibus derogant*, în sensul competenței atribuite legiuitorului de art. 126 alin. (2) din Constituție, care poate institui, pentru situații deosebite, reguli

speciale în ceea ce privește stabilirea competenței instanțelor de judecată și a procedurii de judecată. Or, în cauza de față este criticată o ordonanță a Guvernului ce reglementează regimul juridic al contravențiilor, procedura aplicabilă fiind una specială, derogatorie de la normele dreptului comun, și nu procedura contenciosului administrativ.

În același sens este și jurisprudența recentă a Curții Constituționale, de exemplu Decizia nr. 357 din 25 martie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 317 din 14 mai 2010, și Decizia nr. 1.089 din 21 septembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 679 din 7 octombrie 2010.

În ceea ce privește critica referitoare la încălcarea prezumției de nevinovăție, Curtea constată că nici aceasta nu poate fi primită. Astfel, prin Decizia nr. 349 din 18 septembrie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 780 din 6 noiembrie 2003, Curtea a reținut că persoana împotriva căreia s-a întocmit procesul-verbal de constatare a contravenției nu este pusă în fața unui verdict definitiv de vinovăție și de răspundere, ci doar în fața unui act administrativ de constatare, ale cărui efecte pot fi înlăturate prin exercitarea căilor de atac prevăzute de lege.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, soluția de respingere a excepției de neconstituționalitate pronunțată de Curte prin deciziile mai sus menționate, precum și considerentele care au fundamentat-o își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

În plus, în cauza de față, autorii excepției invocă contradicția dintre dispozițiile de lege criticate și prevederile din materia contenciosului administrativ, respectiv din procedura civilă. O asemenea critică nu poate fi însă reținută, întrucât examinarea constituționalității unui text de lege are în vedere compatibilitatea acestuia cu dispoziții din Constituție sau din actele internaționale la care România este parte, iar nu compararea prevederilor mai multor legi între ele și nici coroborarea lor sau posibilele contradicții din cadrul legislației interne.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 32 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor și ale art. 118 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, excepție ridicată de Marius-Emanuel Busuioc în Dosarul nr. 2.094/303/2009 al Tribunalului București — Secția a IX-a contencios administrativ și fiscal, de Viorel Ciolacu în Dosarul nr. 2.765/338/2009 al Tribunalului Brașov — Secția comercială și de contencios administrativ și de Bogdan-Mihai Sonohat în Dosarul nr. 3.992/330/2009 al Judecătoriei Urziceni.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 20 ianuarie 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Oana Cristina Puică

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 143

din 8 februarie 2011

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 23 din Legea nr. 10/2001
privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv
în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989**

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ingrid Alina Tudora	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Simona Ricu.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 23 din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, excepție ridicată de Scherg Kurmes Mariana Persida, Scherg Christian, Cornelius Scherg, Walter Scherg Kurmes, Herbert Konstanze și Mossmann Sibyle în Dosarul nr. 7.934/62/2009 al Tribunalului Brașov — Secția a III-a civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată. În acest sens invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale, și anume Decizia nr. 1.341/2009.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 4 martie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 7.934/62/2009, **Tribunalul Brașov — Secția a III-a civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 23 din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945— 22 decembrie 1989**, excepție ridicată de Scherg Kurmes Mariana Persida, Scherg Christian, Cornelius Scherg, Walter Scherg Kurmes, Herbert Konstanze și Mossmann Sibyle într-o cauză având ca obiect Legea nr. 10/2001.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că prevederile legale criticate sunt neconstituționale, întrucât impunerea unui termen în care să se depună actele necesare dovedirii calității de persoană îndreptățită încalcă, în special, dreptul de proprietate consfințit de Constituție, respectiv art. 44 alin. (2), potrivit căruia proprietatea privată este garantată și ocrotită de lege, indiferent de titular. De asemenea, se critică și faptul că persoana interesată este nevoită să facă dovada dreptului său de proprietate, în condițiile în care, la momentul preluării imobilului de către statul român, i-au fost preluate atât imobilul, cât și actele doveditoare ale proprietății asupra acestuia, aceste acte fiind deținute de instituțiile statului român.

Tribunalul Brașov — Secția a III-a civilă consideră că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată, reglementarea criticată fiind în concordanță cu normele constituționale și convenționale invocate în susținerea excepției.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 23 din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 798 din 2 septembrie 2005, care au următorul cuprins:

„Actele doveditoare ale dreptului de proprietate ori, după caz, ale calității de asociat sau acționar al persoanei juridice, precum și, în cazul moștenitorilor, cele care atestă această calitate și, după caz, înscrisurile care descriu construcția demolată și orice alte înscrisuri necesare evaluării pretențiilor de restituire decurgând din prezenta lege, pot fi depuse până la data soluționării notificării.”

Autorii excepției invocă încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 21 privind liberul acces la justiție și ale art. 44 alin. (2) referitoare la dreptul de proprietate privată. Totodată, invocă contrarietatea textului de lege criticat cu prevederile art. 13 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, coroborat cu art. 11 alin. (2) din Constituția României.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că reglementarea criticată a mai făcut obiect al controlului de constituționalitate, prin raportare la aceleași dispoziții constituționale și convenționale, și cu o motivare similară.

În acest sens este Decizia nr. 1.341/2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 844 din 7 decembrie 2009, prin care Curtea a statuat că legiuitorul are competența exclusivă de a stabili regulile de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești, soluție ce rezultă și din dispozițiile constituționale ale art. 126 alin. (2), potrivit cărora *„Competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege”*; astfel că, pentru situații deosebite, legiuitorul poate stabili reguli speciale de procedură, precum și

modalități de exercitare a drepturilor procesuale, astfel încât liberul acces la justiție să nu fie afectat.

Așa fiind, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prevăzut de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, între care și stabilirea unor termene după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În ceea ce privește susținerile autorilor referitoare la proba dreptului de proprietate, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia nr. 1.148/2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 778 din 20 noiembrie 2008, prilej cu care a statuat că reglementarea administrării doar a probei cu înscrieri în procedura de restituire a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, ca o excepție de la regula administrării probelor în procesul civil, reprezintă prerogativa exclusivă a legiuitorului, în conformitate

Pentru motivele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 23 din Legea nr. 10/2001 privind regimul juridic al unor imobile preluate în mod abuziv în perioada 6 martie 1945—22 decembrie 1989, excepție ridicată de Scherg Kurmes Mariana Persida, Scherg Christian, Cornelius Scherg, Walter Scherg Kurmes, Herbert Konstanze și Mossmann Sibyle în Dosarul nr. 7.934/62/2009 al Tribunalului Brașov — Secția a III-a civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 8 februarie 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Ingrid Alina Tudora

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 144

din 8 februarie 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (2) din titlul X „Circulația juridică a terenurilor” al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ingrid Alina Tudora	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Simona Ricu.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (2) din titlul X „Circulația juridică a terenurilor” al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente,

cu art. 126 din Constituție, avându-se în vedere și obiectul restituirii, respectiv bunurile imobile, fără a fi încălcate, astfel, drepturile fundamentale ale justițiabililor.

De asemenea, Curtea a reținut că instituirea unor reguli speciale de procedură, inclusiv în ceea ce privește administrarea probelor, nu este contrară dreptului la un proces echitabil, atât timp cât ele asigură egalitatea juridică a părților în utilizarea lor. Atât în sistemul nostru procesual, cât și în alte țări, legea poate limita posibilitatea folosirii anumitor instrumente procesuale aflate la îndemâna acestora, cum sunt depozițiile martorilor, fără ca prin aceasta să se încalce litera sau spiritul Legii fundamentale.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

excepție ridicată de Vasile Cristian Ombaş în Dosarul nr. 15.674/300/2009 al Judecătorei Sectorului 2 București — Secția civilă.

La apelul nominal răspunde, pentru autorul excepției, avocatul Mihaela Manuceanu, cu delegație la dosar. Lipsesc celelalte părți, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul avocatului, care solicită admiterea excepției de neconstituționalitate. În acest sens, arată că reglementarea criticată contravine dispozițiilor constituționale ale art. 44 referitoare la proprietatea privată, precum și principiului libertății contractuale.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată. În acest sens, invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 24 martie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 15.674/300/2009, **Judecătoria Sectorului 2 București — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (2) din titlul X „Circulația juridică a terenurilor” al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente**, excepție ridicată de Vasile Cristian Ombaș într-o cauză având ca obiect o hotărâre care să țină loc de act autentic de vânzare-cumpărare.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că textul de lege criticat încalcă normele constituționale ale art. 44 alin. (1) și (3) întrucât „obligația asumată prin antecontract este una de a face, și nu una de a da, respectiv aceea de a încheia actul în forma autentică”, precum și principiul libertății contractuale. Se susține, totodată, că sunt încălcate și dispozițiile constituționale ce reglementează cazurile în care o persoană poate fi lipsită de proprietate, cu încălcarea voinței sale, cazuri prevăzute în mod expres și limitativ de Constituție.

Judecătoria Sectorului 2 București — Secția civilă și-a exprimat opinia în sensul că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată. În acest sens, arată că nu poate fi vorba de încălcarea dreptului de proprietate, nefiind vorba de o privată arbitrară de acest drept, ci de executarea unei convenții care, dacă a fost legal încheiată, se impune cu putere de lege între cocontractanți. În susținerea acestui punct de vedere, invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Pentru motivele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 5 alin. (2) din titlul X „Circulația juridică a terenurilor” al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, excepție ridicată de Vasile Cristian Ombaș în Dosarul nr. 15.674/300/2009 al Judecătoriei Sectorului 2 București — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 8 februarie 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 5 alin. (2) din titlul X „Circulația juridică a terenurilor” al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 22 iulie 2005, care prevăd că „În situația în care după încheierea unui antecontract cu privire la teren, cu sau fără construcții, una dintre părți refuză ulterior să încheie contractul, partea care și-a îndeplinit obligațiile poate sesiza instanța competentă care poate pronunța o hotărâre care să țină loc de contract.”

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, textul de lege criticat contravine dispozițiilor constituționale ale art. 44 alin. (1) și (3) referitoare la dreptul de proprietate, precum și principiului libertății de voință a părților contractante.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că reglementarea criticată a mai făcut obiect al controlului de constituționalitate.

Astfel, prin Decizia nr. 714 din 17 iunie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 578 din 31 iulie 2008, și Decizia nr. 460 din 20 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 332 din 19 mai 2010, Curtea a statuat că art. 5 alin. (2) din titlul X al Legii nr. 247/2005 reglementează situația în care se încheie un antecontract având ca obiect un teren cu sau fără construcții, iar ulterior una dintre părți refuză să încheie contractul la care s-a obligat prin promisiune, instanța de judecată putând să pronunțe, la sesizarea părții care și-a îndeplinit obligațiile, o hotărâre care să țină loc de contract.

De asemenea, Curtea a reținut că prin încheierea unui antecontract sub forma unei promisiuni sinalagmatiche de vânzare și de cumpărare a unui imobil, se naște în sarcina părților obligația de a face, respectiv de a încheia un contract de vânzare-cumpărare în viitor. În caz de neexecutare a acestei obligații de către o parte, se poate cere de către cealaltă parte, printr-o acțiune în instanță, pronunțarea unei hotărâri ce ține loc de contract de vânzare-cumpărare. Astfel, Curtea a constatat că prevederile de lege criticate nu contravin dispozițiilor constituționale ale art. 44, deoarece, în cazul în care instanța de judecată nu pronunță o hotărâre care să țină loc de contract de vânzare-cumpărare, partea în culpă este obligată la plata de daune-interese.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

Așa fiind, Curtea constată că textul de lege criticat nu încalcă dreptul de proprietate sau principiul libertății contractuale, ci se referă doar la executarea unei obligații de a face, și anume obligația de a încheia, în viitor, un contract.

Magistrat-asistent,
Ingrid Alina Tudora

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 148

din 8 februarie 2011

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 24 alin. (2) din Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ingrid Alina Tudora	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Simona Ricu.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 24 alin. (2) din Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, excepție ridicată de Regia Națională a Pădurilor Romsilva — Direcția Silvică Gorj în Dosarul nr. 16.757/318/2009 al Judecătoriei Târgu Jiu.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată. În acest sens, invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 18 februarie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 16.757/318/2009, **Judecătoria Târgu Jiu a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 24 alin. (2) din Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997**, excepție ridicată de Regia Națională a Pădurilor Romsilva — Direcția Silvică Gorj într-o cauză având ca obiect fond funciar.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că prevederile legale criticate sunt neconstituționale întrucât încalcă dreptul de proprietate atât al statului, cât și al adevăraților proprietari, persoane fizice sau persoane juridice, datorită faptului că prin aceste dispoziții permissive ale Legii nr. 1/2000 s-a ajuns ca suprafețele de teren dispuse a fi retrocedate prin hotărâri judecătorești și hotărâri ale comisiilor județene de fond funciar să depășească suprafața proprietate privată a unităților administrativ-teritoriale. Consideră că proprietatea nu poate fi retrocedată pe un alt amplasament, deoarece nu s-ar mai respecta dreptul de proprietate garantat de art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prevederile art. 24 alin. (2) din Legea nr. 1/2000 instituind astfel o restrângere a exercițiului dreptului de proprietate privată a statului asupra terenului dobândit în mod legal.

Judecătoria Târgu Jiu arată că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată. În acest sens, apreciază că textul de lege criticat este constituțional, fiind introdus în cuprinsul Legii nr. 1/2000 pentru a da eficiență juridică principiului de drept civil referitor la neretroactivitatea legii civile, principiu potrivit căruia legea civilă se aplică numai situațiilor apărute în practică după intrarea ei în vigoare, nu și anterior.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 24 alin. (2) din Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, lege publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 8 din 12 ianuarie 2000.

Textul de lege criticat a fost modificat de art. I pct. 24 din titlul VI al Legii nr. 247/2005 privind reforma în domeniile proprietății și justiției, precum și unele măsuri adiacente, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 653 din 22 iulie 2005, și are următorul conținut: „*Se exceptează de la reconstituirea dreptului de proprietate pe vechile amplasamente terenurile atribuite foștilor proprietari, cu respectarea prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991, cu modificările și completările ulterioare, pentru care s-au eliberat titluri de proprietate sau procese-verbale de punere în posesie.*”

Autorul excepției invocă încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 44 alin. (1) și (2) privind dreptul de proprietate privată, ale art. 53 referitoare la restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și celor ale art. 136 alin. (2) și (4) privind proprietatea, precum și a dispozițiilor art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că reglementarea criticată a mai făcut obiect al controlului de constituționalitate.

În acest sens, prin deciziile nr. 605 din 28 aprilie 2009 și nr. 652 din 28 aprilie 2009, publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 415 din 17 iunie 2009, Curtea a reținut că, în principiu, „în domeniul legilor fondului funciar, legiuitorul a

optat pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole sau forestiere pe vechile amplasamente. Astfel, Legea nr. 1/2000, în art. 2 alin. (1), prevede că «În aplicarea prevederilor prezentei legi reconstituirea dreptului de proprietate se face pe vechile amplasamente, dacă acestea nu au fost atribuite legal altor persoane». Aceste dispoziții constituie expresia aplicării principiului *restitutio in integrum*, în deplină concordanță cu principiul garantării dreptului de proprietate prevăzut la art. 44 alin. (1) teza întâi din Constituție. Excepția expres prevăzută de lege o constituie situația în care terenurile au fost atribuite în mod legal altor persoane, așa cum

reglementează și prevederile art. 24 alin. (2) din lege, care fac trimitere la prevederile Legii fondului funciar nr. 18/1991, cu modificările și completările ulterioare. Această excepție reprezintă transpunerea în plan normativ a principiului constituțional al neretroactivității legii civile și consacrarea prin lege a adagiului «*tempus regit actum*».

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în deciziile menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

Pentru motivele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 24 alin. (2) din Legea nr. 1/2000 pentru reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor agricole și celor forestiere, solicitate potrivit prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991 și ale Legii nr. 169/1997, excepție ridicată de Regia Națională a Pădurilor Romsilva — Direcția Silvică Gorj în Dosarul nr. 16.757/318/2009 al Judecătoriei Târgu Jiu.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 8 februarie 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Ingrid Alina Tudora

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 153*)

din 8 februarie 2011

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 48
din Legea fondului funciar nr. 18/1991 și ale art. 5 din Legea nr. 312/2005
privind dobândirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor de către cetățenii străini
și apatrizi, precum și de către persoanele juridice străine**

Augustin Zegrean	— președinte
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Iulia Antoanella Motoc	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ingrid Alina Tudora	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Simona Ricu.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate
a prevederilor art. 48 din Legea fondului funciar nr. 18/1991 și

ale art. 5 din Legea nr. 312/2005 privind dobândirea dreptului
de proprietate privată asupra terenurilor de către cetățenii străini
și apatrizi, precum și de către persoanele juridice străine,
excepție ridicată din oficiu de Tribunalul Galați — Secția civilă în
Dosarul nr. 1.036/324/2009 al acestei instanțe, de Doris Ispan,
Doris Mirela Ispan-Suciu și Michael Ispan în Dosarul
nr. 17.202/325/2008 al Tribunalului Timiș — Secția civilă,
precum și de către Matei Lecca în Dosarul nr. 1.289/110/2009 al
Tribunalului Bacău — Secția civilă.

La apelul nominal se prezintă autorul excepției, Matei Lecca,
personal și asistat de avocatul Minodora Cliveti, cu delegație
depusă la dosar, și partea Șerban Petru Sturza, prin mandatar
Didina Cosor. Lipsesc celelalte părți, față de care procedura de
citare a fost legal îndeplinită.

*) A se vedea opinia separată semnată de judecătorul Augustin Zegrean, formulată la Decizia nr. 1.002 din 6 noiembrie 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 48 din Legea fondului funciar nr. 18/1991, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 801 din 23 noiembrie 2007.

Magistratul-asistent referă asupra cauzelor și arată că în Dosarul nr. 1.345D/2010 partea Regia Națională a Pădurilor Romsilva — Direcția Silvică Galați a depus note scrise prin care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată.

Curtea, din oficiu, pune în discuție problema conexării dosarelor nr. 1.345D/2010, nr. 1.399D/2010 și nr. 1.661D/2010, având în vedere obiectul excepției de neconstituționalitate.

Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea acestor cauze.

Curtea, în temeiul art. 14 și al art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, dispune conexarea dosarelor nr. 1.399D/2010 și nr. 1.661D/2010 la Dosarul nr. 1.345D/2010, care este primul înregistrat.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul avocatului Minodora Cliveti, care solicită admiterea excepției de neconstituționalitate. În acest sens, arată că art. 48 din Legea fondului funciar, în actuala sa reglementare, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 169/1997, reduce drastic sfera de aplicabilitate a acestei legi și privează pe foștii cetățeni români, care nu și-au redobândit statutul de cetățean român, de dreptul de a-și redobândi dreptul de proprietate asupra terenurilor. Așa fiind, apreciază că Legea nr. 169/1997 reprezintă un „reclu la democrație”, iar actuala redactare a art. 48 din Legea nr. 18/1991 este anacronică, fiind în contradicție cu noua ordine constituțională.

Mandatarul Didina Cosor depune note scrise la dosar și solicită, de asemenea, admiterea excepției de neconstituționalitate.

Reprezentantului Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată. În acest sens, invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin Încheierea din 24 februarie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 1.036/324/2009, **Tribunalul Galați — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 48 din Legea fondului funciar nr. 18/1991 și ale art. 5 din Legea nr. 312/2005 privind dobândirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor de către cetățenii străini și apatrizi, precum și de către persoanele juridice străine**, excepție ridicată, din oficiu, de către instanța de judecată într-o cauză civilă având ca obiect fond funciar — anulare titlu de proprietate.

Prin Încheierea din 4 decembrie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 1.289/110/2009, și Încheierea din 21 ianuarie 2010, pronunțată în Dosarul nr. 17.202/325/2008, **Tribunalul Timiș — Secția civilă și Tribunalul Bacău — Secția civilă au sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 48 din Legea fondului funciar nr. 18/1991**, excepție ridicată de Doris Ispan, Doris Mirela Ispan-Suciu și Michael Ispan, precum și de către Matei Lecca în cauze civile având ca obiect fond funciar.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii susțin că prevederile art. 48 din Legea fondului funciar nr. 18/1991 și a cele ale art. 5 din Legea nr. 312/2005 sunt neconstituționale, în măsura în care interdicția aplicată cetățenilor străini de a dobândi dreptul de proprietate privată asupra terenurilor se extinde și asupra foștilor proprietari, cetățeni români la data preluării. În acest context, apreciază că după modificarea Constituției, în anul 2003, incapacitățile speciale prevăzute de art. 48 din Legea nr. 18/1991 ar trebui reapreciate, iar reparațiile acordate trebuie raportate la calitatea de cetățean român la data preluării, la Declarația Universală a

Drepturilor Omului și la celelalte tratate semnate de România. De asemenea, arată că prin Legea fondului funciar, modificată și completată, s-a dorit înlăturarea efectelor abuzurilor săvârșite de fostul regim față de toate persoanele care aveau cetățenie română la data preluării, astfel încât este inechitabil și discriminatoriu să se refuze reconstituirea dreptului de proprietate asupra terenurilor forestiere unora dintre foștii proprietari pe motiv că nu mai au cetățenia română. O opinie contrară ar fi în dezacord cu dispozițiile art. 44 alin. (3) și art. 46 din Constituție, precum și cu cele ale art. 1 din primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și are efecte similare unei noi depozări. Ca atare, condiționarea dobândirii dreptului de proprietate de statutul de cetățean român, după trecerea unui interval de 7 ani de la data aderării României la Uniunea Europeană, contravine normelor constituționale și convenționale menționate.

Tribunalul Bacău — Secția civilă consideră că excepția de neconstituționalitate este întemeiată. În acest sens, arată că, având în vedere natura juridică a reconstituirii dreptului de proprietate privată asupra terenurilor pentru moștenitorii foștilor proprietari, decedați la data apariției Legii nr. 18/1991, și față de dispozițiile Constituției României din anul 1991, care interziceau cetățenilor străini, fără nicio excepție privind transmiterea acestui drept prin moștenire legală, să dobândească dreptul de proprietate privată asupra terenurilor, interdicția din art. 48 al Legii fondului funciar este în gravă contradicție cu noile norme constituționale, care garantează dreptul de moștenire legală pentru cetățenii străini. Apreciază că această interdicție trebuia să fie considerată abrogată de către instanțe, în temeiul art. 154 din Constituție, întrucât nu mai era în conformitate cu noua ordine constituțională. Din acest punct de vedere, instanța apreciază că textul de lege criticat contravine dispozițiilor art. 44 alin. (2) din Constituție.

Tribunalul Timiș — Secția civilă apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, arată că instanța de contencios constituțional s-a pronunțat în numeroase rânduri asupra prevederilor art. 48 din Legea nr. 18/1991, statuând că acest text de lege nu contravine Constituției.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului apreciază că prevederile art. 48 din Legea nr. 18/1991 și cele ale art. 5 din Legea nr. 312/2005 sunt constituționale. În acest sens, arată că textele de lege criticate reprezintă opțiunea legiuitorului, ele nu aduc atingere dreptului la moștenire și sunt în deplină conformitate cu dispozițiile art. 44 alin. (1) din Legea fundamentală, potrivit cărora conținutul și limitele dreptului de proprietate se stabilesc prin lege.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, notele scrise depuse la dosar, susținerile părților prezente, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 48 din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 5 ianuarie 1998, și cele ale art. 5 din Legea nr. 312/2005 privind dobândirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor de către cetățenii străini și apatrizi, precum și de către persoanele juridice străine, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.008 din 14 noiembrie 2005.

Textele de lege criticate au următorul cuprins:

— Art. 48 din Legea fondului funciar nr. 18/1991: „*Cetățenii români cu domiciliul în străinătate, precum și foștii cetățeni români care și-au redobândit cetățenia română, indiferent dacă și-au stabilit sau nu domiciliul în țară, pot face cerere de reconstituire a dreptului de proprietate pentru suprafețele de terenuri agricole sau terenuri cu destinație forestieră, prevăzute la art. 45, care le-au aparținut în proprietate, dar numai până la limita prevăzută la art. 3 lit. h) din Legea nr. 187/1945, de familie, pentru terenurile agricole, și nu mai mult de 30 ha de familie, pentru terenurile cu destinație forestieră, în termenul, cu procedura și în condițiile prevăzute la art. 9 alin. (3)—(9).*”;

— Art. 5 din Legea nr. 312/2005: „(1) *Cetățeanul unui stat membru, apatrizul cu domiciliul într-un stat membru sau în România, precum și persoana juridică constituită în conformitate cu legislația unui stat membru pot dobândi dreptul de proprietate asupra terenurilor agricole, pădurilor și terenurilor forestiere la împlinirea unui termen de 7 ani de la data aderării României la Uniunea Europeană.*

(2) *Dispozițiile alin. (1) nu se aplică fermierilor care desfășoară activități independente și sunt, după caz:*

a) *cetățeni ai statelor membre sau apatrizi cu domiciliul într-un stat membru, care își stabilesc reședința în România;*
b) *apatrizi cu domiciliul în România.*

(3) *Cetățenii statelor membre sau apatrizii cu domiciliul într-un stat membru își dovedesc calitatea de fermier care desfășoară activități independente cu documente emise/eliberate de autoritățile competente din statul membru sau de proveniență. Apatrizii cu domiciliul în România fac dovada acestei calități cu atestatul eliberat, în acest sens, de către Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale.*

(4) *Persoanele prevăzute la alin. (2) dobândesc dreptul de proprietate asupra terenurilor agricole, pădurilor și terenurilor forestiere în aceleași condiții cu cele aplicabile cetățenilor români, de la data aderării României la Uniunea Europeană.*

(5) *Destinația terenurilor agricole, pădurilor și a terenurilor forestiere nu poate fi schimbată pe durata perioadei de tranziție de către persoanele prevăzute la alin. (2).*”

În opinia autorilor excepției de neconstituționalitate, textele de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 44 alin. (3) referitoare la expropriere și celor ale art. 46 care consacră dreptul la moștenire, precum și art. 1 din primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că prevederile de lege criticate au mai făcut obiect al controlului de constituționalitate, prin raportare la aceleași dispoziții constituționale și cu motivări similare.

Astfel, cu privire la prevederile art. 48 din Legea fondului funciar nr. 18/1991, în jurisprudența sa, de exemplu Decizia nr. 879/2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 582 din 17 august 2010, Curtea a reținut că prevederile Legii nr. 18/1991 au ca scop reconstituirea dreptului de proprietate sau constituirea acestuia în favoarea foștilor cooperatori, a moștenitorilor acestora și a altor persoane care, la data intrării în vigoare a legii, nu aveau calitatea de proprietari asupra terenurilor care constituie fondul funciar al României. Dreptul de proprietate al acestor persoane este reconstituit sau, după caz, constituit în temeiul și în condițiile legii. În acest context, legea

prevede categoriile de persoane îndreptățite a formula cererile de reconstituire a dreptului de proprietate, dispozițiile art. 48 stabilind posibilitatea de a solicita reconstituirea și pentru cetățenii români cu domiciliul în străinătate, precum și pentru foștii cetățeni români care și-au redobândit cetățenia română, indiferent dacă și-au stabilit sau nu domiciliul în țară. Așadar, având în vedere obiectul de reglementare al legii — proprietatea funciară — și scopul declarat al acesteia — retrocedarea către foștii proprietari sau moștenitorii acestora a dreptului de proprietate asupra terenurilor preluate de cooperativele agricole de producție sau de către stat —, reglementarea condițiilor în care operează această retrocedare, inclusiv sub aspectul persoanelor îndreptățite, constituie opțiunea legiuitorului, condiționarea exercitării dreptului de a formula cerere de reconstituire a dreptului de proprietate asupra terenurilor de calitatea de cetățean român reprezentând o astfel de opțiune, care este pe deplin constituțională.

Astfel, dispozițiile art. 44 alin. (2) teza a doua din Constituție, deși nu mai prevăd *in terminis* interdicția dobândirii dreptului de proprietate asupra terenurilor de către cetățenii străini și apatrizi, nu o înlătură, ci doar precizează cazurile și condițiile în care aceștia pot dobândi un asemenea drept, restrângând astfel sfera de aplicare a acestei incapacități speciale. Potrivit normei constituționale, una dintre modalitățile de dobândire a dreptului de proprietate asupra terenurilor de către cetățenii străini sau apatrizi este moștenirea legală, ceea ce presupune că aceștia, după anul 2003, pot dobândi terenuri în condițiile dreptului comun (art. 650 din Codul civil și următoarele), Legea nr. 18/1991, republicată, fiind o lege specială care are ca destinatari doar pe cetățenii români.

Pe de altă parte, legea are ca scop reconstituirea dreptului de proprietate în favoarea unor persoane care, la data intrării în vigoare a legii, nu aveau calitatea de proprietari. Prin urmare, nu se poate invoca, în aplicarea prevederilor Legii nr. 18/1991, garantarea și ocrotirea constituțională a dreptului de proprietate în persoana reclamantilor, câtă vreme aceștia nu sunt titulari ai acestui drept, ce urmează a se naște ulterior.

În ceea ce privește critica prevederilor art. 5 din Legea nr. 312/2005, sub aspectul condiționării dobândirii dreptului de proprietate numai după împlinirea unui termen de 7 ani de la data aderării României la Uniunea Europeană, în jurisprudența sa, instanța de contencios constituțional a statuat că „exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.” Așa fiind, Curtea a constatat că, „departe de a constitui o negare a dreptului în sine, asemenea exigențe dau expresie ordinii de drept, precum și drepturilor sau intereselor legitime ale altor persoane, cărora statul este ținut să le acorde ocrotire, în egală măsură.”

De altfel, art. 44 alin. (2) din Constituție prevede că „*Cetățenii străini și apatrizii pot dobândi dreptul de proprietate privată asupra terenurilor numai în condițiile rezultate din aderarea României la Uniunea Europeană și din alte tratate internaționale la care România este parte, pe bază de reciprocitate, în condițiile prevăzute prin lege organică, [...]*”.

Or, Curtea constată că Legea nr. 312/2005 privind dobândirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor de către cetățenii străini și apatrizi, precum și de către persoanele juridice străine prevede tocmai aceste condiții în care cetățenii străini pot dobândi terenuri în România.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a determina o reconsiderare a jurisprudenței, atât considerentele, cât și soluția pronunțată de Curte în deciziile menționate sunt valabile și în prezenta cauză.

Pentru motivele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 48 din Legea fondului funciar nr. 18/1991 și ale art. 5 din Legea nr. 312/2005 privind dobândirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor de către cetățenii străini și apatrizi, precum și de către persoanele juridice străine, excepție ridicată, din oficiu, de Tribunalul Galați — Secția civilă în Dosarul nr. 1.036/324/2009 al acestei instanțe, de Doris Ispan, Doris Mirela Ispan-Suciu și Michael Ispan în Dosarul nr. 17.202/325/2008 al Tribunalului Timiș — Secția civilă, precum și de către Matei Lecca în Dosarul nr. 1.289/110/2009 al Tribunalului Bacău — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 8 februarie 2011.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Ingrid Alina Tudora

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948368 521933